

Tűzégés a gyümölcsstermesztésben

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.02.2021 Брой: 2/2021

Kórokozó: ***Erwinia amylovora* - baktérium**

Gazdanövények:

- Számos gyümölcsfafaj, a legkárosabb a lombos gyümölcsökön – körte, birsalma, alma, naspolya;
- A gazdanövények a vegetációs időszak végéig érzékenyek a betegségre, amikor a baktérium szaporodása visszaszorul és a rákos sebek képződése figyelhető meg;
- Fokozatosan a baktériumok nagy része elpusztul, a megmaradt élő egyedek a beteg és egészséges szövet határán helyezkednek el. Ezekből a következő évben újraindul a kórokozó fejlődése.

Tünetek:

- A fiatal hajtások kampó alakban a csúcs felől lefelé görbülnek és kiszáradnak,

valamint ágak kiszáradt levelekkel és gyümölcsökkel;

- A beteg levelek tölcseyszerűen felgöngyölödnek és a fán maradnak

még a lombhullás után is;

- A betegség végső stádiuma az egész fák kiszáradása, amelyek a le nem hullott virágok, levelek és kisgyümölcsök miatt perzselt megjelenést mutatnak;
- A gyümölcstermő fák az első károsodás tavasszal, virágzás alatt és közvetlenül utána figyelhető meg;
- A beteg virágok és kocsányuk megbarnul, kiszárad és legtöbb esetben a helyükön maradnak;
- A nekrosis gyorsan megfertőzi a szomszédos virágokat a kocsányok felől és a szomszédos hajtásokat;
- Meleg, párás időben a fertőzött részeket exsudátum cseppek borítják;
- Körte és birsalma esetén a nekrotikus területek feketévé válnak, míg alma és naspolya esetén sötétbarnák;
- A vesszőkön, a főágakon és a törzseken rákos sebek képződnek. A károsodott terület körül a kéreg megreped és elsárgul.

Életciklus

A baktérium a fák törzsén, ágakon és vesszőkön kialakult rákos sebekben telel át. Tavasszal a rákos sebekben baktériumos exsudátum képződik, amelyet terjesztenek:

- Metszőszerszámok;
- Eső, szél, jégeső, madarak, rovarok mechanikai úton;
- Méhek a beporzás során, a baktérium a nektáriumon keresztül jut be a növénybe.

Nagyobb távolságokra a baktérium beteg növényekről származó ültetési anyaggal és oltóvesszővel terjed.

Védekezés:

A nyugalmi időszakban, a rügyduzzadásig, szükséges elvégezni:

- A fertőzött ágak metszését 50–70 cm-rel a beteg és egészséges szövet határa alatt. A fertőzött ágakat összegyűjtik és elégetik;
- Erősen fertőzött fák kiirtása és elégetése;

- Az egészséges fák metszését a betegeké előtt kell elvégezni;
- Minden vágás után a szerszámokat fertőtlenítik 10%-os hipóoldattal, 2%-os formalinnal vagy vízzel 1:3 arányban hígított szeszen 2–3 percig;
- A sebeket fehér latex festékekkel kenik be, amelyhez 1%-os réztartalmú gombaölőszert adnak;
- A fa nyugalmi állapotában végzett metszés során nem szabad nagy sebeket kialakítani, amelyek potenciális bejutási helyek a kórokozó számára és erős növekedést serkentenek;
- A tavaszi metszés a nedvzállítás jelenlétében komoly kockázatot jelent a fertőzés szerszámmal történő terjesztésére, és ugyanezen okból nyáron ilyen beavatkozást csak szélsőséges szükség esetén végeznek;
- Optimalizálni kell a N-P-K egyensúlyt, elkerülve a nitrogéntúllépést. A kora tavaszi nitrogén-trágyázást meg kell osztani, a szükséges mennyiség felét a növekedés megkezdése előtt egy hónappal, a másik felét a szíromhullás után kell kijuttatni;
- A rügyfakadás előtt késői permetezést kell végezni 2%-os bordói lével vagy más réztartalmú gombaölőszerekkel;
- Ültetési anyagot nem szabad vásárolni és oltóvesszőt nem szabad venni olyan területekről, ahol a betegség elterjedt. Csak egészséges ültetési anyagot szabad használni. Rezisztens fajtákat kell választani;
- A vegetációs időszakban monitorozást kell végezni, és a másodlagos fertőzés forrásainak észlelésekor azokat azonnal el kell távolítani fertőtlenített szerszámokkal;
- A vegyszeres védekezési eszközök közül a réztartalmú készítményekkel érik el a legjobb eredményt. A betegség kifejlődésére kedvező körülmények (hőmérséklet és nedvesség) idején 4 és 8 permetezést végeznek. Különösen fontosak a megelőző permetezések a virágzás alatt és a jégeső után, amikor a baktérium a legkönnyebben behatol a növényi szövetekbe.